

Estampa del vell mercat.
La plaça d'En Guimerà,
plena de carros, on avui
no se n'hi veu cap.

Clixé Guàrdia.

EL QUE VOL LA GENT DE MERCAT

Hi ha gent que eternament viurà equivocada amb la mania d'organitzar-ho tot i de fer-ho anar tot amb mètode; que voldrien que tot es movés a compàs, amb la gent ben arrencada i, si fos possible, amb uniforme i tot.

Aquesta gent no saben que un mercat és l'antitesi de tot això. No saben que un mercat és la cosa més absurda i pintoresca, però també més bonica; que és com un esclat de democràcia pura. Que és l'ordre del desordre. Que és ritme i harmonia.

Un mercat és com tota altra manifestació en la que hi participen les multituds. El principal element, és la mateixa multitud. La gent va allà on va la gent. Es dol que no pot passar, i de les empentes, i de les trepitjades... Però no se'n mou i hi torna i hi tornarà eternament. Si no fos això, no aniria al mercat. És l'ànima col·lectiva que va als aplecs i fins i tot la que va als teatres i a tota mena de divertiments. Llevat de les "minories selectes", a la gent li plau, més que tot, que aquell espectacle que ha vist, o aquella

fiesta, l'hagin presenciat també forces altres espectadors. L'endemà d'una funció preguntava a un, el qui volgueu: —Què? Com va anar la funció?— Si hi havia poca gent, la resposta immediata és aquesta:—No hi havia ningú...—La resta, el mèrit de l'obra, el treball dels intèrprets, queda en lloc secundari. "No hi havia ningú!..."

En altre ordre, la gent de mercat hi va amb la il·lusió que li regalaran tot el que ha de menester. Per això són necessàries les parades i cal fomentar el marxandisme, tan poc grat als botiguers. El dia que les dones de fora no es pensessin trobar aquí les coses a més bon preu que al seu poble, s'hauria acabat el mercat. I aquesta il·lusió la mantenen viva aquests marxants i tota aquesta gent equivoca que crida i atabala tots els dijous.

A moltes dones els fan por les botigues. I prefereixen comprar al carrer. Els sembla que els ho donen. Són gent d'encants. I se'ls ha de respectar aquest gust i aquesta il·lusió. Al carrer molt sovint paguen a quinze el mateix que el botiguer els ho ofereix a deu. Però no és fàcil de fer-los-hi comprendre. El botiguer els ho presenta massa bé; no crida, no renega, els embolica els gèneres... En canvi, al carrer s'han d'ajupir a terra, de vegades s'han d'enfregar i tot, els atabalen a crits, s'ho han d'enfarcellar... Tot això els fa creure que han trobat una "ganga" i se'n van del mercat amb aquesta il·lusió. ¿No sabeu per ventura allò d'aquell venedor que de vegades exigia que li portessin cigars o rams de flors, o que hi anessin a tal o a tal hora, i sinó no volia vendre?... El que té més mèrit, és que les dones anaven a comprar els cigars i les flors i s'esperaven pacientment fins l'hora senyalada.

—Bah! Això és un problema d'educació — direu. Possiblement. —I d'intel·ligència.— Segurament que sí. Però per ara la gent dels mercats i dels aplecs vol que l'atabalin a crits, que l'empenyin, que la trepitgin, i li plau el fang i la pols, sols sigui perquè així té tema per a queixar-se i maleir els governs i tots els que manen.

A. G. A.